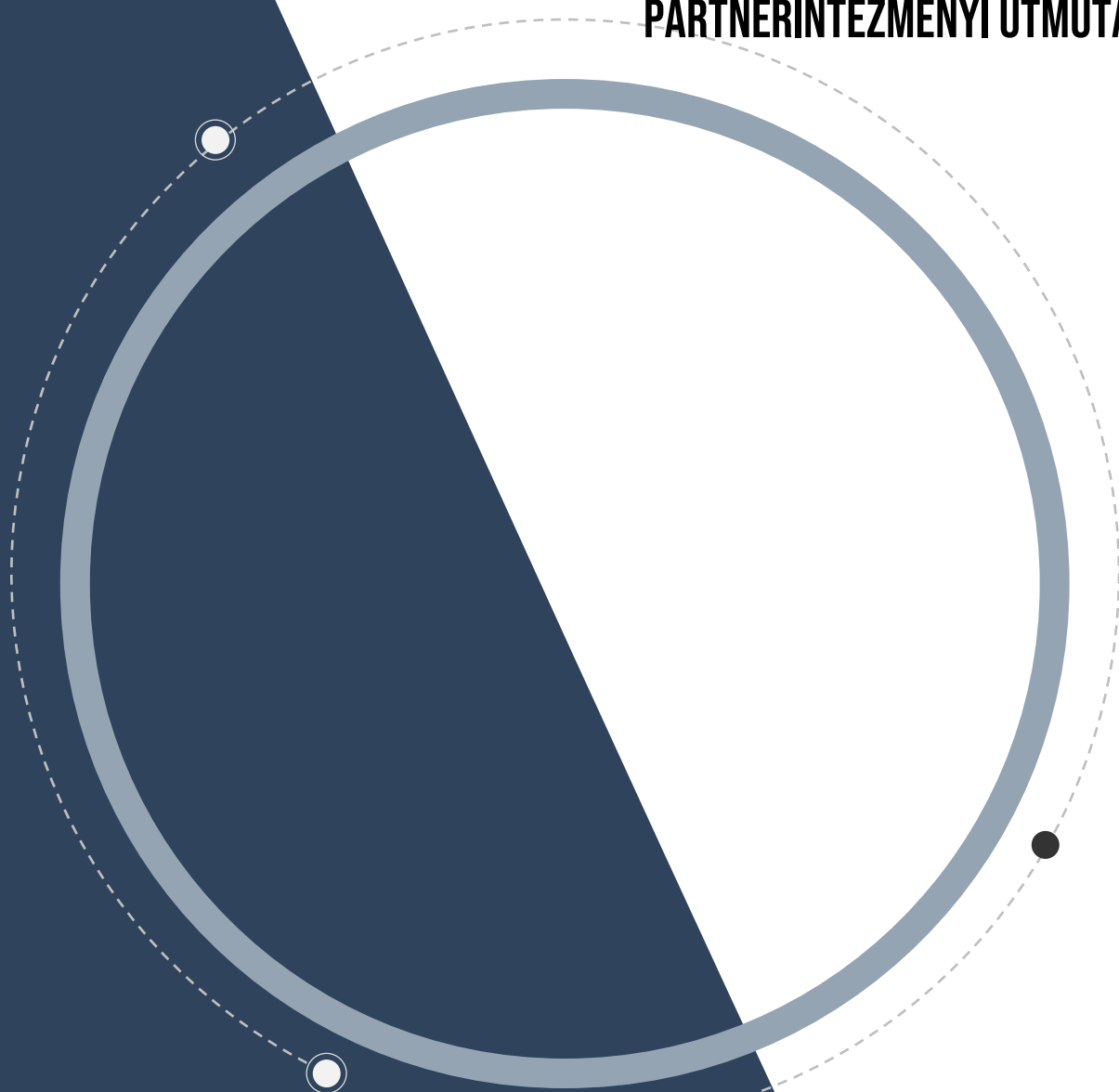

**PÁLYASZOCIALIZÁCIÓS GYAKORLAT 2.
ISKOLÁK ÉS TANULÓKÖZÖSSÉGEK
PARTNERINTÉZMÉNYI ÚTMUTATÓ**

PÁLYASZOCIALIZÁCIÓS GYAKORLAT 2. - ISKOLÁK ÉS TANULÓKÖZÖSSÉGEK

PARTNERINTÉZMÉNYI ÚTMUTATÓ

Szerkesztő: Czető Krisztina, Rapos Nóra

Szerzők: Lénárd Sándor, Czető Krisztina

A kidolgozás folyamatában részt vett: Bajzáth Angéla, Czető Krisztina, Eszes Fruzsina, Koós Ildikó, Lénárd Sándor, Péter Petra, Rapos Nóra, Solymosi Katalin, Szabó Lilla, Szivák Judit, Tókos Katalin, Vincze Beatrix

TARTALOMJEGYZÉK

A pályaszocializációs gyakorlatokról.....	4
A 2. pályaszocializációs gyakorlatról: Forma és ütemezés	5
A 2. pályaszocializációs gyakorlatok menetrendje.....	9
A 2. pályaszocializációs gyakorlat intézményi feladatai.....	21
A féléves munka feladatai	23
Sablonok az iskolai terepmunkához	25

A pályaszocializációs gyakorlatokról

A pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlat tartalmát és célját a tanárképzés [képzési és kimeneti követelményei](#) fogalmazzák meg. A gyakorlatok célja, hogy a „hallgatók tanári nézőpontból megfigyeljék az iskola világát, megfigyeljék az intézményi környezetet, infrastruktúrát, különböző iskolatípusokban tanórákon, illetve tanórán kívüli foglalkozásokon, iskolai rendezvényeken gyűjtsenek tapasztalatokat az iskola mint szervezet, mint munkahely működéséről, a visszajelzések alapján képet formáljanak saját pályaalakulásukról.”

CÉLOK

A képzés során a hallgatók három pályaszocializációs gyakorlaton vesznek részt az osztatlan tanári képzésben – optimálisan a képzés 2., 3. és 4. félévében.

A második pályaszocializációs gyakorlat kiemelt célja, hogy a hallgató:

- megismerje az **iskola komplex világát, társadalmi meghatározottságát, szervezeti kereteit és működését, külső-belső kapcsolatrendszeit**, illetve ennek a tanári munkára és pedagógusszerepre vonatkozó általános és egyedi következményeit (2. pályaszocializációs gyakorlat).

2. félév

Pályaszocializációs
gyakorlat 1. – Tanár
leszek

3. félév

Pályaszocializációs
gyakorlat 2. – Iskolák
és tanulóközösségek

4. félév

Pályaszocializációs
gyakorlat 3. – A
csoportfolyamatok
pszichológiája

1 A 2. pályaszocializációs gyakorlatról: Forma és ütemezés

A 2. PÁLYASZOCIALIZÁCIÓS GYAKORLAT ALAPVETŐ JELLEMZŐI

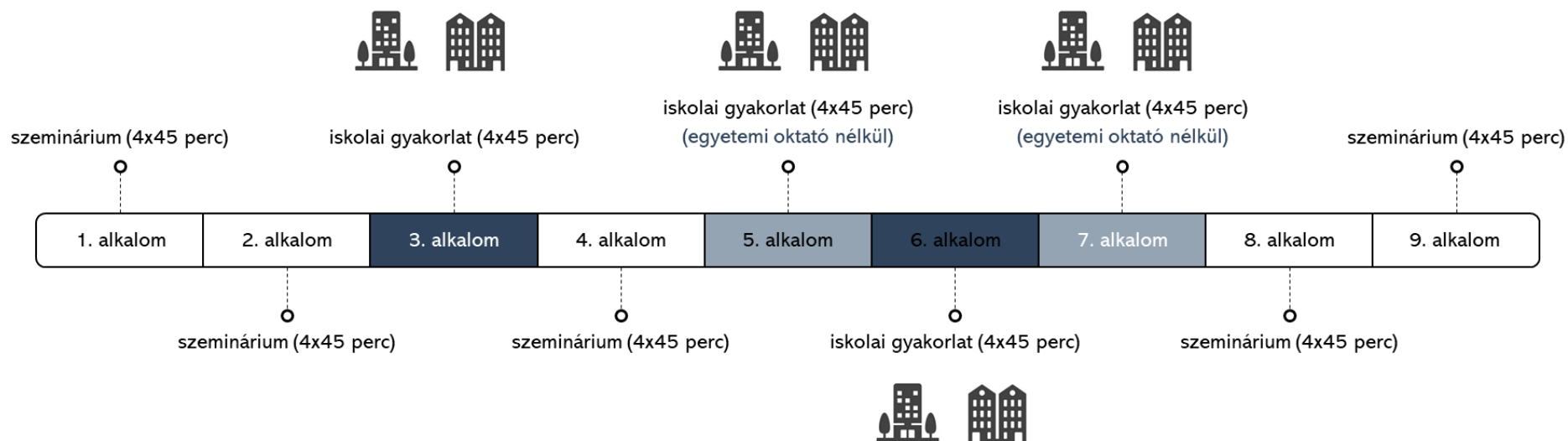
A gyakorlat kreditértéke:	<ul style="list-style-type: none">• 4 kredit
A mintatanterv szerinti féléve:	<ul style="list-style-type: none">• 3. félév
Hallgatói óraterhelés:	<ul style="list-style-type: none">• 16 óra gyakorlat (intézményben) + 20 óra kísérő szeminárium (egyetemen)
A gyakorlat helyszíne:	<ul style="list-style-type: none">• Négy alkalommal, a szemináriumi csoport fele (12-13 fő) egy-egy fogadó tanárnál az általános iskolában
A szeminárium helyszíne:	<ul style="list-style-type: none">• az egyetem épülete
Órarendi hirdetés:	<ul style="list-style-type: none">• heti 4 órás sávban, kéthetente, 12.00 – 16.00 és két alkalommal az ellenkező héten 12.00 – 16.00 között (5 és a 7. alkalom)
A szemináriumi csoport létszáma:	<ul style="list-style-type: none">• 22–25 fő, vegyes szakterülettel.

A második pályaszocializációs gyakorlat célja, hogy a hallgatók az iskolában, tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon már tanári nézőpontból figyeljék meg az iskola világát, az intézményi környezetet, az infrastruktúrát, illetve iskolai rendezvényeken gyűjtsenek tapasztalatokat az iskola különböző közösségeiről. Fontos cél, hogy a hallgatók megismerjék az iskola társadalmi meghatározottságát, szervezeti kereteit és működését, külső és belső kapcsolatrendszerét, illetve ennek a tanári munkára és a pedagógusszerepre gyakorolt hatását, következményeit.

A Pályaszocializációs gyakorlat 2. – Iskolák és tanulóközösségek tárgy teljesítése (optimális esetben) a képzés elején, a harmadik félévben történik. A kurzus a második pályaszocializációs gyakorlatot és szemináriumi munkát ötvözi, mely az iskolai terepmunka során szerzett tapasztalatok feldolgozását segíti. Az intézményi gyakorlatok a *Pályaszocializációs gyakorlat 2.* teljesítéséhez kötődnek, míg a szemináriumi kontaktórák az *Iskolák és tanulóközösségek* szeminárium teljesítéséhez kapcsolódnak. A gyakorlaton és a szemináriumon végzett munka szorosán összefonódik, a hallgató egy tárgyként teljesíti őket. A gyakorlatok során a hallgatók az általános iskolák mindennapjaiba kapnak betekintést csoportos és egyénileg szervezett látogatások alkalmával. Optimálisan ez a pályaszocializációs gyakorlat két általános iskolában, csoportbontásban, két 12-13 fős csoportban zajlik. Szükség esetén megvalósítható egy iskolában is, de ebben az esetben is mindenképp két gyakorlatot támogató kolléga közreműködése szükséges a kurzus bontott csoportjai (12-13 fő) miatt. Egy-egy csoport tagjai minden alkalommal ugyanabba az intézménybe látogatnak. A gyakorlat 16 kontaktórási időkeretéből 8 órát (2 gyakorlati alkalom) a páros héten, 8 órát (2 gyakorlati alkalom) a páratlan héten kell teljesíteni.

A félév során a hallgató minden iskolai gyakorlatot egy adott intézményben teljesít majd, továbbá a csoportbontás miatt az oktató egy alkalommal tudja elkísérni a hallgatókat (tervezetten) a féléves munka harmadik vagy hatodik alkalmán, míg a további gyakorlati alkalmakat a hallgatók önállóan, az iskolában kijelölt pedagógus szoros szakmai támogatásával fogják végezni.

A féléves munka ütemezése:

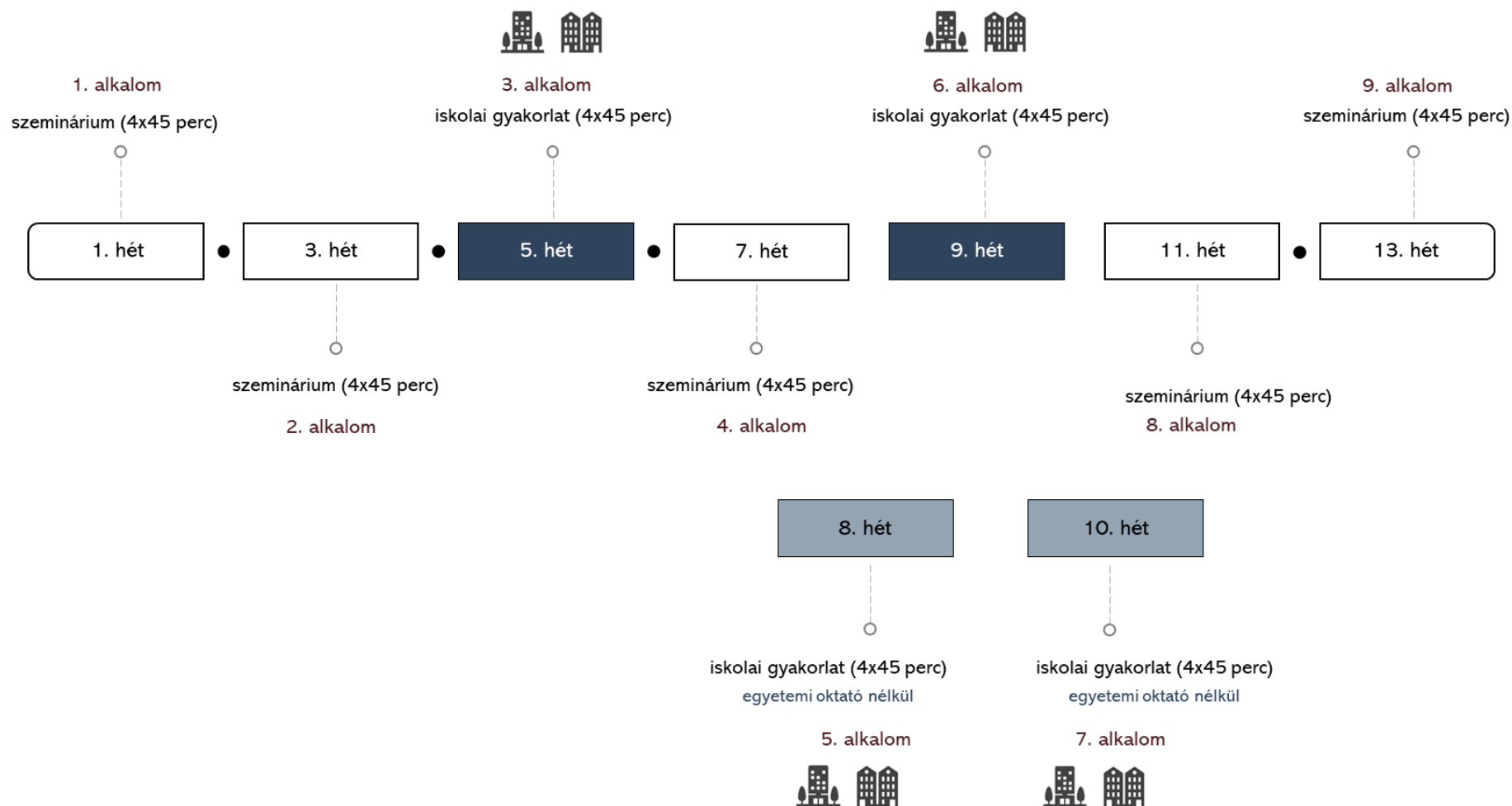
Az ábrán a kurzus alkalmaihoz kapcsolódó féléves munka elosztását látja. A kurzus tehát kéthetente ismétlődik, kivéve az ötödik, hatodik és hetedik alkalomra tervezett iskolai gyakorlatokat.

Egy-egy alkalom vagy szemináriumi munkát vagy iskolalátogatási gyakorlatot jelent. A kurzus első, második, negyedik, nyolcadik és kilencedik alkalmán a hallgatók az egyetemen szemináriumi munkát végeznek az oktatóval, míg a harmadik, ötödik, hatodik és hetedik

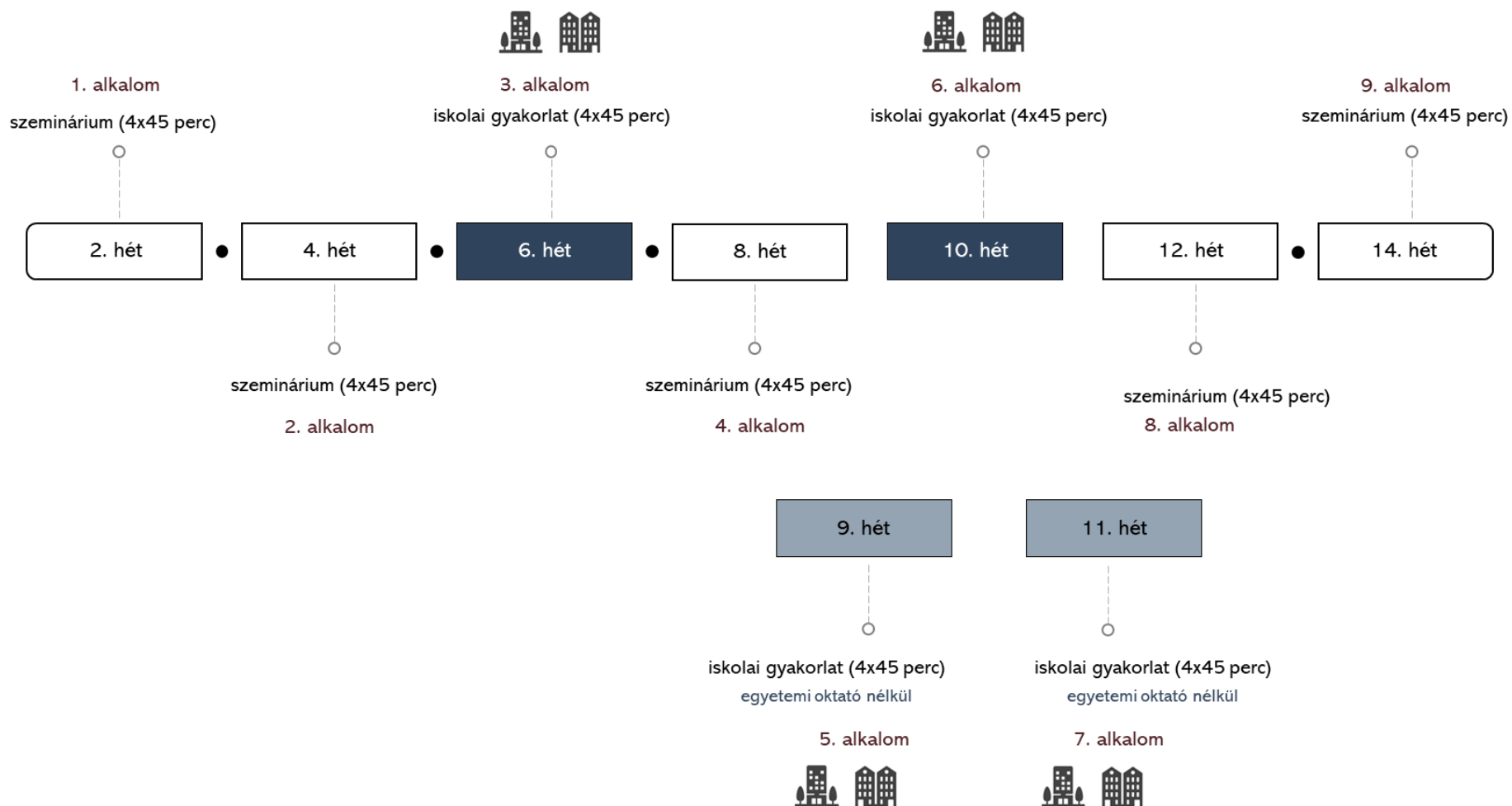
alkalommal külső helyszínen lesznek, ekkor vesznek részt a szervezett, csoportos látogatásokon az oktatóval, illetve egyénileg.

Az iskolai gyakorlatokat a szeminárium résztvevői csoportbontásban, optimálisan két 12-13 fős csoportban teljesítik. A könnyebb áttekinthetőség érdekében a féléves munka páros és páratlan heti ütemezését a következő ábrákon tekintheti meg.

Páratlan heti féléves munka:

Páros heti féléves munka:

1. iskolai gyakorlat: Fókuszban az osztályfőnöki munka

Ennek az iskolalátogatási alkalomnak a középpontjában a pedagógusok közösségfejlesztő munkájának, ezen belül is az osztályfőnöki munka komplexitásának megismerése áll. Az intézményi bemutatkozás elsősorban az iskola közösségi nevelő munkájának, tanórai és tanórán kívüli lehetőségeinek, gyakorlatainak megismerésére fókuszál. Az iskola bemutatkozó előadását követően a csoport (12-13 fő) egy (vagy több párhuzamos) osztályfőnöki órán vesz részt, melyet szakmai megbeszélés követ az osztályfőnöki munka feladatairól, kihívásairól, dilemmáiról, melynek célja az órán látottakkal kapcsolatos kérdések megvitatása. A látogatás zárásaként a hallgatók megtervezik a következő látogatások egyéni és kiscsoportos feladatait, időpontjait.

1. óra: Intézménybemutató: vezető/helyettes – Minden hallgató

Az iskola vezetője, vagy megbízottja bevezető előadást tart, melyben elhelyezi az iskolát a helyi környezetben, bemutatja azokat a kihívásokat, amelyekre az adott intézménynek reagálnia kell, kiemeli az iskola legfontosabb nevelési céljait, értékeit, pedagógiai krédóját. Fontos, hogy az előadásban bemutatásra kerüljön, hogy milyen szocioökonómiai háttérű szülők gyerekeivel foglalkoznak az iskolában a pedagógusok, hogyan alakítja ez az iskola nevelési céljait, pedagógiai elveit, hogyan jelenik meg ez a közösségfejlesztő és személyiségformáló tevékenységekben, az iskola mindennapjaiban. Fontos bemutatni, milyen jó megoldásai, módszerei vannak az intézménynek az osztályfőnöki tevékenység, az iskolai rendezvények, a tanórán kívüli tevékenységek szervezésére. Az intézménylátogatás célja, hogy a pedagógusok tanórán kívüli munkája, a diákként sokszor nem látható feladatai is feltáruljanak a tanárszakos egyetemi hallgatók előtt, ezért ki kell térni arra, hogy a pedagógusoknak milyen feladataik vannak a nevelési-oktatási célok elérése érdekében, milyen speciális elvárások fogalmazódnak meg a tanárokkal szemben a meglátogatott intézményben. **Az előadás legfontosabb tartalmi elemei:**

→ az iskola helyzete, értékei, sajátosságai, a szülői háttér

→ hogyan befolyásolja a társadalmi kontextus az iskola meghatározó értékeit, közösségformáló szerepét

→ az iskola közösségformáló szerepe a tanórákon és a tanórán kívül, iskolai és iskolán kívüli programok keretében

→ a pedagógusok közösségformáló és személyiségformáló feladatai szaktanárként és osztályfőnökként

→ az iskola mint tanulási környezet

Az intézményt bemutató előadáshoz kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hallgatók az iskolalátogatás előtt megismerik az intézmény legfontosabb értékeit, nevelő munkáját a pedagógiai program és a honlap alapján,
- az előadás alatt jegyzeteket készítenek, kérdéseket fogalmaznak meg, amelyeket rögzítenek.

2. óra: Óralátogatás osztályfőnöki órákon – Kisebb hallgatói csoportok

Ezen a gyakorlaton másodéves hallgatók vesznek részt, akik már legalább három intézménylátogatáson és óralátogatáson vettek részt az előző tanévben különböző szakórákon. Optimális esetben az iskolának két párhuzamosan futó bemutató osztályfőnöki órát kell szerveznie az intézménylátogatás napján a felső tagozaton a 6. órában. Fontos, hogy a hallgatók olyan osztályfőnöki vagy közösségi nevelés órán vehessenek részt, mely az adott iskolában órarendbe építve van jelen, és a célja a közösségi nevelés, személyiségformálás. Az órán legyen jól megfigyelhető az a pedagógiai munka, amelyet az osztályfőnök a tanóra keretei között végez. Ezért előnyös úgy szervezni az iskolalátogatás programját, hogy a tanórát követő szünetben (lehetőleg a következő órai megbeszélésen) legyen módjuk a hallgatóknak beszélgetni, kérdéseket megvitatni az órát tartó pedagógussal. Ennek legfontosabb célja, hogy a hallgató a tanórai megfigyeléseit, észrevételeit megoszthassa azzal a kollégával, aki az órát tartotta, és módja nyíljon a pedagógusnak is arra, hogy reflektáljon a felmerült dilemmákra, kérdésekre.

A bemutató osztályfőnöki órák legfontosabb jellemzői:

→ két párhuzamos, felső tagozatos osztályfőnöki óra

→ legyen megfigyelhető az iskola nevelési céljainak, közösségfejlesztő gyakorlatának tanórai megvalósulása

→ legyen megfigyelhető az osztályfőnöki órai munka

→ az órát követő szünetben legyen mód kötetlen beszélgetésre az órát tartó osztályfőnök és a hallgatók között

A látogatott órákhoz kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hallgatók az óralátogatás alatt megfigyeléseket végeznek, amelyeket a terepnaplóban, megadott sablonban rögzítenek,
- a megfigyelési szempontok:
 - tanulási környezet (az osztályterem), a diákok hangulata, viselkedése,
 - alkalmazott módszerek (játékok, munkaformák, tanulói aktivitás),
 - mi tetszett az osztályfőnök tevékenységében indoklással (szituációk, esetek),
 - kérdések megfogalmazása írásban az órán látottakkal kapcsolatban.

3. óra: Megbeszélés, interjú: vezető/helyettes és osztályfőnök – Minden hallgató

Ennek az órának az első részében lesz módjuk a hallgatóknak megosztani a tapasztalataikat egymással, az iskola vezetésével és a jelenlévő pedagógusokkal arról, hogy az osztályfőnöki órákon mit tapasztaltak, milyen megoldásokat, tanári tevékenységeket láttak, miben érezték az iskolai értékek, nevelési célok megjelenését, illetve válaszokat kaphatnak a felmerült kérdéseire, dilemmáikra. Az óra nagyobb részében beszélgetés keretében kerül sor az osztályfőnöki munka feltérképezésére. Fontos, hogy a megbeszélésre meghívott tanár (véltetően valamelyik látogatott órát tartó osztályfőnök) előzetesen felkészüljön, és átgondolja, hogy melyek az osztályfőnöki munkakör legfontosabb feladatai, kiegészítve azokkal a speciális feladatokkal, melyek az adott iskolára jellemzők. A hallgatók előzetesen készülnek kérdésekkel, amelyeket a tanár gondolataihoz kapcsolódva tesznek fel.

A csoportos megbeszélés legfontosabb jellemzői:

→ a hallgatók megoszthatják tapasztalataikat az óráról egymással és az iskola jelenlévő pedagógusaival

→ egy tanár a hallgatók kérdései mentén részletesen bemutatja az osztályfőnök komplex tevékenységét az adott intézményben jellemző speciális feladatokkal, aktuális dilemmáival kiegészítve

→ a hallgatók megoszthatják kérdéseiket, dilemmáikat a pedagógusok nevelői munkájával kapcsolatban

→ legyen mód kötetlen beszélgetésre a diákokkal a szünetben

A megbeszéléshez, csoportos interjúhoz kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hallgatók a megbeszélésen kérdeznek, visszajelzéseket adnak, és legfontosabb tapasztalataikat rögzítik a terepnaplóban,
- jegyzeteket készítenek a pedagógusok komplex feladatköréről.

4. óra: A hallgatók kiscsoportos/egyéni feladatainak megbeszélése, rögzítése – Minden hallgató

A látogatás zárásaként, a negyedik órában a hallgatóknak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a támogató pedagógussal közösen megtervezzék a következő látogatások egyéni és kiscsoportos feladatait, időpontjait.

Az előkészítés legfontosabb jellemzői:

→ a hallgatók kisebb csoportokban megbeszélik és véglegesítik az iskolai gyakorlat feladatait, időpontjait

→ pontosítják, hogy melyik kiscsoport milyen tanórán kívüli tevékenységeket fog részletesebben megismerni az iskolában, mely csoportokban fognak tevékenységet végezni

→ rögzítik azt is, hogy a hallgatók közül ki tud az órarendi órán kívüli időpontokban is iskolai rendezvényeken részt venni

A tervezéshez kapcsolódó hallgatói feladatok

- beszélgetést folytatnak kiscsoportokban az intézmény dolgozóival a lehetőségekről,
- a hallgatók írásban rögzítik csoportos feladataikat, és hozzárendelik az intézménylátogatási időpontokhoz.

2. iskolai gyakorlat: Fókuszban a pedagógusok szakmai közössége

A második intézménylátogatás első fele a pedagógusok szakmai együttműködésére, az iskolán belül működő tanuló szakmai közösségek megismerésére fókuszál. Ennek keretében a hallgatók kisebb csoportokban vesznek részt szakmai beszélgetéseken, értekezleteken, tudásmegosztó alkalmakon, szakmai rendezvényeken. Ezekon megfigyelőként vannak jelen, majd kérdéseket tehetnek fel, megoszthatják tapasztalataikat a pedagógusokkal.

A látogatás második felében kiscsoportban hospitálnak (például iskolai rendezvényeken, tanórán kívüli foglalkozásokon, szakkörön, diákönkormányzati ülésen, vagy napköziben). A hospitálás során elsősorban abban a tanulói csoportban történik, ahol a következő alkalommal valamilyen aktív tevékenységet fognak végezni. (Ez lehet egy-egy játék, gyakorlat, módszer megtanítása vagy a diákok tanulásának támogatása.)

1-2. óra: A pedagógusok együttműködése: vezető/koordináló tanár

Az iskola részéről a fogadó pedagógus rövid előadást tart arról, hogy milyen szakmai műhelyek, pedagógusközösségek működnek jelenleg az iskolában, majd az előre megbeszélte menetrend szerint a hallgatók kisebb csoportokban (3-4 fő) megfigyelőként vesznek részt értekezleteken, szakmai megbeszéléseken stb. A látogatás célja, hogy a hallgatók számára láthatóvá váljon, hogy az adott iskolában milyen módjai vannak a tanárok szakmai együttműködésének, tudásmegosztásának, közös tanulásának. Lehetőség szerint párhuzamosan több ilyen alkalmat jó szervezni, amelyeken a hallgatók – az etikai szabályok betartása mellett – résztvevő megfigyelőként lehetnek jelen részt. Fontos, hogy a tanárjelöltek működés, munka közben láthassanak tanári szakmai közösségeket, ezért az iskola feladata, hogy a hallgatók látogatásának idejére szervezzen ilyen alkalmakat, vagy egyeztessen az adott hallgatói kiscsoporttal (3-4 fő) egy megfelelő másik időpontot. Ilyen alkalom lehet például: tantestületi értekeztet, osztályfőnöki munkaközösségi értekeztet, vezetői értekeztet, esetmegbeszélés, team ülés, pályázati megbeszélés, továbbképzés stb.

Az előadás, irányított beszélgetés legfontosabb tartalmi elemei:

→ a pedagógusok együttműködésének iskolai formái

→ formális közösségek (vezetés, munkaközösségek, egyéb)

→ informális közösségek, a pedagógusok közösségei

→ tanuló szakmai közösségek az iskolában

→ a tudásmegosztás fórumai, platformjai

Az előadáshoz, irányított beszélgetéshez kapcsolódó hallgatói feladatok

- a beszélgetés alatt jegyzeteket készítenek, kérdéseket fogalmaznak meg, amelyeket a terepnaplóban rögzítenek
- a szakmai megbeszéléseken, értekezleteken megfigyelőként vesznek részt és írásban rögzítik tapasztalataikat.

3-4. óra: Tanórán kívüli tanulói tevékenység megfigyelése

A látogatás második felében a hallgatók kisebb csoportokban hospitálnak olyan iskolai programon, tanórán kívüli foglalkozásokon, ahol a következő alkalommal 15-20 percben valamilyen tanulói tevékenységet fognak szervezni, irányítani (tanári felügyelet mellett). Ilyen alkalom lehet például iskolai rendezvény, tanórán kívüli foglalkozás, szakkör, diákönkormányzati ülés, udvari játék, vetélkedő, verseny, iskolanap, tanulószoba vagy napközi. Az aktív tevékenység lehet egy-egy játék, gyakorlat, módszer megtanítása vagy a diákok tanulásának támogatása. Fontos lenne, hogy legyen mód megismerkedni azokkal a diákokkal, akikkel a következő alkalommal is találkozni fognak. A foglalkozást követően meg kell beszélni, hogy milyen tevékenység irányítására lesz mód a következő alkalommal, mivel készüljenek, mit tervezzenek a hallgatók.

A tanórán kívüli tevékenység hospitálásához kapcsolódó feladatok:

→ 3-4 párhuzamos tevékenység megszervezése, amit a hallgatók kisebb csoportjai meg tudnak látogatni

→ lehetőséget kell teremteni a diákokkal való ismerkedésre

→ a gyakorlatot követően tapasztalatok megosztása

→ közös felkészülés a következő alkalomra (milyen feladatokkal készüljenek a hallgatók kiscsoportjai)

A hospitáláshoz és a megbeszéléshöz kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hallgatók a hospitálás alatt jegyzeteket készítenek, és megismerkednek a diákokkal,
- a megbeszéléseken rögzítik, hogy milyen tevékenységeket fognak végezni a hallgatói csoportok a diákokkal.

3. iskolai gyakorlat: Fókuszban az iskola és a szülő kapcsolata

A harmadik intézménylátogatás első fele a pedagógusok és szülők együttműködésére, kapcsolattartásuk eredményes formáira fókuszál. A hallgatók megismerkednek, a pedagógusok feladataival a szülőkkel való együttműködés terén, ehhez megfigyeléseket végeznek, beszélgetéseket folytatnak tanárokkal, szülőkkel.

A látogatás második felében kiscsoportban valamilyen előre egyeztetett és megtervezett tevékenységet végeznek a diákokkal (például egy-egy játék, gyakorlat, módszer kipróbálása vagy a diákok tanulásának támogatása). A gyakorlatot követően ezt megbeszélik az iskola pedagógusával és az egyetemi oktatóval. Az intézménylátogatáson belül a blokkok rugalmasan alakíthatók, így például a második gyakorlati alkalomra tervezett tanári együttműködés megfigyelése felcserélhető a harmadik gyakorlati alkalomra ajánlott szülői kapcsolattartás témájával.

1-2. óra: Az iskola és a szülők kapcsolata: vezető/koordináló tanár

Az iskola részéről a fogadó pedagógus rövid előadást tart arról, hogy milyen formában, módszerekkel, eszközökkel, platformokon tart kapcsolatot az iskola, a pedagógusok a tanítványok szüleivel. A hallgatók – lehetőség szerint kisebb csoportokban – megismerkednek azzal, hogyan készülnek fel a tanárok a szülői értekezletre, a fogadóórára, a családlátogatásra, hogyan tartják a szülőkkel a kapcsolatot a szülői munkaközösségben, a digitális szülői fórumokon, levelezőlistákon, a KRÉTA-rendszeren keresztül. Amennyiben lehetőség van rá, a hallgatók részt is vehetnek ilyen eseményeken (fogadóórán, szülői értekezleten), megismerkedhetnek a szülőkkel. **Az előadás, irányított beszélgetés legfontosabb tartalmi egységei:**

→ a szülők és az iskola kapcsolattartási formái

→ formális és informális módszerek (fogadóóra, szülői értekezlet, családlátogatás, kirándulás, szülői est stb.)

→ KRÉTA-rendszer, digitális felületek használata (közösségi média, Moodle, Teams, stb.)

→ a pedagógusok lehetőségei, kötelességei a szülőkkel való kapcsolattartás terén

→ a szülői munkaközösség

Az előadáshoz, irányított beszélgetéshez kapcsolódó hallgatói feladatok

- a beszélgetés alatt jegyzeteket készítenek, kérdéseket fogalmaznak meg, amelyeket a terepnaplóban rögzítenek
- a szakmai megbeszéléseken, értekezleteken megfigyelőként vesznek részt, és írásban rögzítik tapasztalataikat.

3-4. óra: Tanórán kívüli tanulói tevékenység szervezése, irányítása, vezetése

A látogatás második felében a hallgatók kisebb csoportokban tanórán kívüli foglalkozásokon 15-20 percben valamilyen tanulói tevékenységet szerveznek, irányítanak. Azokba a diákközösségekbe, csoportokba kapcsolódnak be valamilyen feladattal, amelyekkel a korábbi alkalmak során már megismerkedtek. Az aktív tevékenység lehet egy-egy játék, gyakorlat, módszer megtanítása vagy a diákok tanulásának támogatása. Lehetőség szerint ezt az előre megtervezett gyakorlatot, foglalkozásrészletet a diákokkal megvalósítják, ha erre nem nyílik mód, akkor részletesen megvitatják a tervezetet a hallgatókat támogató tanárral és az egyetemi oktatóval. A megtartott foglalkozást követően közösen értékelik a tapasztalatokat.

A tanórán kívüli tevékenységbe való bekapcsolódáshoz tartozó hallgatói feladatok:

→ 3-4 párhuzamos tevékenység megszervezése, ahol a hallgatók kisebb csoportjai feladatot végeznek az iskola tanulóival

→ a kipróbálás hiányában az elkészített foglalkozásterv részletes megbeszélése

→ a gyakorlatot követően a tapasztalatok megosztása

→ lehetőség szerint visszajelzés kérése, beszélgetés a diákokkal

Az hospitáláshoz és a megbeszéléshöz kapcsolódó hallgatói feladatok

- az előre írásban elkészített terv alapján a foglalkozás megtartása,
- a foglalkozást követő megbeszélésen elhangzottak rögzítése, reflexió.

4. iskolai gyakorlat: Fókuszban a szakmai közösségben végzett szaktanári munka

A negyedik intézménylátogatás középpontjában a szakmai közösségben végzett szaktanári munka megismerése áll, ezért ezen a hallgatók egyik szakjukhoz kapcsolódóan, kisebb csoportokban vesznek részt foglalkozásokon. Az első óra egy előkészítő foglalkozás, ahol az adott osztályt jellemző sajátosságok és ezek alapján a tárgy tanításának helyi jellemzői kerülnek bemutatásra. Itt szóba kerül a munkaközösség szerepe, feladatai, a szaktanárok együttműködésének lehetőségei. A második órában az azonos szakos hallgatók közösen vesznek részt szakos órán, melyet közös megbeszélés követ.

A látogatás utolsó részében az iskola érintett tanárai adnak visszajelzést a hallgatóknak: itt kölcsönös tapasztalattal megosztásra kerül sor, amely lezárja a négyalkalmas intézménylátogatást.

Annak a hallgatónak, akinek az adott iskolában nem biztosítható a szakpárjának megfelelő tanóra, a Tanárképző Központ külön időpontban szervez szakos óralátogatást egy másik intézményben. Ez a hallgató a negyedik gyakorlatát ebben az intézményben teljesíti.

1. óra: Előkészítő foglalkozás – Minden hallgató

Az iskola adott szakos tanára bevezető előadást tart, melyben részletesen bemutatja, hogyan készül egy szaktanár egy adott osztályban egy tanóra megtartására.

A legfontosabb szempontok:

- Milyen dokumentumok, iskolai szabályok segítik a szaktanár tervező munkáját? Mi a szerepe és feladata a műveltségterületi munkaközösségnek? Milyen kérdésekben egyeztetnek a szaktanárok?
- Hogyan ismeri meg a szaktanár egy adott osztály tanulóit? Hogyan tudja a diákok, az adott csoport sajátosságait, szükségleteit figyelembe venni a felkészülése során?
- Milyen módszerei vannak a differenciálásra, a különböző tanulási eredmények megfogalmazására, az eltérő tanulási utak hatékony támogatására?
- Mi segíti, mi gátolja a szaktanár felkészülését, munkáját?
- Amennyiben van szertár, szaktanterem, akkor ennek szerepét is érdemes kiemelni, megmutatni.

Az előkészítő foglalkozás legfontosabb tartalmi elemei:

→ a szaktanári munkát meghatározó dokumentumok (NAT, PP, HTT, egyéb)

→ a szaktanárok együttműködése a munkaközösségben

→ a szaktanárok együttműködése az osztályfőnökkel, az egyes osztályokban tanító többi tanárral és a diákok szüleivel

→ az osztályok megismerésének módszerei szaktanárként

→ a tanórára való felkészülés feladatai, a tanórai differenciálás gyakorlati megvalósítása

Az intézményt bemutató előadáshoz kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hallgatók az előadás alatt jegyzeteket készítenek, kérdéseket fogalmaznak meg, amelyeket a terepnaplóban rögzítenek,
- aktív beszélgetés a szaktanárral.

2. óra: Hospitálás szakórákon – Kisebb hallgatói csoportok

Az iskolának több párhuzamosan futó, eltérő szakterületű bemutató órát kell szerveznie az intézménylátogatás napján a felső tagozaton a 6. órában. Lehetőség szerint a hallgatók az egyik szakjuknak megfelelő szakos vagy műveltségterületi tanórán vesznek részt kiscsoportban. Fontos, hogy a foglalkozáson jól megfigyelhető legyen a szaktanár osztálytermi, tanórai munkája, a tananyag és az alkalmazott módszerek adott osztályra való alkalmazása, adaptálása. Ezért úgy kell megszervezni az iskolalátogatás programját, hogy a tanórát követő szünetben (optimális esetben a következő órai megbeszélésen) a hallgatóknak legyen módjuk beszélgetni az órát tartó szaktanárral. Ennek legfontosabb célja, hogy a hallgató tanórai megfigyeléseit, észrevételeit megoszthassa azzal a pedagógussal, aki az órát tartotta, és a pedagógusnak is módja nyíljon arra, hogy reflektáljon a felmerült dilemmákra, hallgatói kérdésekre.

A hospitált szaktárgyi tanórák legfontosabb jellemzői:

→ több párhuzamos, a hallgatók szakjainak megfelelő felső tagozatos tanóra megszervezése

→ a szaktárgy sajátosságait bemutó tanóra

→ az osztály jellemzőire, a tanulók szükségleteire építő, differenciáló módszerek, munkaformák alkalmazása

→ az órát követő szünetben zajló megbeszélésen legyen mód kötetlen beszélgetésre az órát tartó tanár és a hallgatók között

A látogatott órákhoz kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hallgatók az óralátogatás alatt megfigyeléseket végeznek, amelyeket a terepnaplóban, megadott sablonban rögzítenek,
- megfigyelési szempontok:
 - tanulási környezet (az osztályterem), a diákok hangulata, viselkedése,
 - a szakterület jellegzetességeinek megjelenése az órán,
 - alkalmazott módszerek (játékok, munkaformák, tanulói aktivitás),
 - mi tetszett a szaktanár tevékenységében (szituációk, esetek) indoklással,
 - kérdések megfogalmazása írásban az órán látottakkal kapcsolatban.

3. óra: Megbeszélés az órát tartó szaktanárokkal

A tanórát követő szünetben és órában nyílik módjuk a hallgatóknak megosztani a tapasztalataikat egymással és a jelenlévő szaktanárokkal arról, hogy a megfigyelt tanórákon mit tapasztaltak, milyen megoldásokat, szaktanári tevékenységeket láttak, illetve válaszokat kaphatnak a felmerült kérdéseire, dilemmáikra. A kötetlen beszélgetés során kerül sor a szaktanári munka komplex feladatrendszerének feltérképezésére. Fontos, hogy a megbeszélésre meghívott szaktanárok előzetesen készüljenek fel, gondolják át, hogy szaktanárként melyek a legfontosabb feladataik a csoportok megismerésében, a pedagógusközösségekben belüli együttműködésben, kiegészítve azokkal a speciális feladatokkal, melyek az adott iskolára jellemzőek. A hallgatók is készülnek kérdésekkel, amelyeket a tanárok gondolataihoz kapcsolódva tesznek fel.

A csoportos megbeszélés legfontosabb jellemzői:

→ a hallgatók megoszthatják tapasztalataikat a meglátogatott szakóráról egymással és a pedagógusokkal

→ a szaktanárok részletesen bemutatják a szaktanár komplex tevékenységét a tanulócsoporthoz megismerésére és a pedagógusközösségben való működésre fókuszálva az adott intézményben jellemző speciális feladatokkal, aktuális dilemmákkal kiegészítve

→ a hallgatók megoszthatják kérdéseiket, dilemmáikat a pedagógusok oktatói és nevelői munkájával kapcsolatban

→ legyen mód kötetlen beszélgetésre a diákokkal a szünetben

A megbeszéléshez kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hallgatók a megbeszélésen kérdeznek, visszajelzéseket adnak, és a legfontosabb tapasztalataikat rögzítik a terepnaplóban
- jegyzeteket készítenek a szaktanári munka komplex feladatköréről, specialitásairól

4. óra: Az iskolalátogatási gyakorlat lezárása – Reflexió

A látogatás utolsó részében tapasztalatmegosztására kerül sor a hallgatók és az iskola érintett tanárai között. A hallgatók visszajelzést adnak arról, hogy mit tanultak, miben fejlődtek a gyakorlat során, mi tetszett, milyen dilemmák, javaslatok fogalmazódtak meg bennük. Az iskola vezetése és a gyakorlatot segítő tanárok pedig összegzik a benyomásaikat a tanárszakos hallgatókról, szakmai hozzáállásukról, a tanulókkal végzett rövid gyakorlati feladatuk megvalósításáról. Ezzel a reflexiós körrel zárul az intézménylátogatás négy alkalma.

Az iskolalátogatási gyakorlat lezárásának legfontosabb jellemzői:

→ kötetlen beszélgetőkör kialakítása

→ az iskola vezetése, tanárai és a hallgatók visszajelzést adnak egymásnak a gyakorlattal kapcsolatos tapasztalataikról

→ közös zárás, reflexió, elköszönés a diákoktól

A lezáráshoz, a reflexióhoz kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hallgatók visszajelzést adnak az iskola dolgozóinak a gyakorlatukon szerzett tapasztalataikról,
- rögzítik a gyakorlati feladataikhoz kapott hallgatói és tanári visszajelzéseket, reflexiókat.

3 A 2. pályaszocializációs gyakorlat intézményi feladatai

A szorgalmi időszak előtti feladatok

- Az ELTE TKK képviselője felveszi a kapcsolatot az intézmény vezetésével, és egyeztetik a következő félév intézménylátogatásának pontos időpontját/időpontjait.
- Az ELTE PPK oktatója felveszi a kapcsolatot az iskola vezetésével, illetve a gyakorlat támogatásával megbízott tanárával/oktatójával, és részletesen megbeszélik a félévi menetrendet, feladatokat, speciális lehetőségeket, kéréseket.

A 2. pályaszocializációs gyakorlatot támogató pedagógus feladatai a szorgalmi időszak alatt

A 2. pályaszocializációs gyakorlat során egy intézmény mindennapjaiba nyernek bepillantást a hallgatók, melynek során az iskolavezetővel, a helyettesekkel, a pedagógusokkal és a diákokkal találkozhatnak előadás, óralátogatás, beszélgetés, tanórán kívüli tevékenység megfigyelése, kiscsoportos aktív tevékenység keretei között. Az iskolalátogatás akkor lesz sikeres, ha az iskola egésze, a pedagógusok aktívan támogatják a hallgatók fogadását. Az iskolai támogatás mellett azonban szükséges egy nevesített, a pályaszocializációs gyakorlatot támogató pedagógus kijelölése. Ez azoknál az intézményeknél különösen hasznos, amelyek egy egész csoport fogadását vállalják egy félévben, illetve amelyek többféle pályaszocializációs gyakorlatba kapcsolódnak be. A 2. pályaszocializációs gyakorlat esetén hasznos, ha a támogató pedagógus osztályfőnök.

A gyakorlatot támogató pedagógusok számára reflexiós alkalmakat kínál a Pedagógiai és Pszichológiai Kar (PPK) félévente kétszer, műhelyfoglalkozások keretében.

A gyakorlatot támogató pedagógus legfontosabb feladatai:

- együttműködés az egyetemmel (Tanárképző Központ), kapcsolattartás a szemináriumot vezető egyetemi oktatóval (PPK)
- előadások megszervezése és/vagy megtartása (témakörök: iskola, osztályfőnöki munka, tanárok együttműködése, iskola és szülők kapcsolata)
- az iskolában működő szakmai közösségek munkájába való betekintés megszervezése, megfigyelői részvétel biztosítása
- az iskola és a szülők kapcsolatának bemutatása, lehetőleg megfigyelői részvétel biztosítása ehhez kapcsolódó eseményeken
- a párhuzamosan zajló óralátogatások megszervezése és/vagy megtartása (osztályfőnöki, szaktárgyi), a pedagógusok felkészítése
- tanórán kívüli tevékenységek látogatásának és a hallgatói tevékenységeknek megszervezése

A szorgalmi időszak utáni feladatok

A hallgatói munkák értékelése:

A 2. pályaszocializációs gyakorlathoz egyetemi kísérőszeminárium tartozik, annak érdekében, hogy az intézménylátogatások előkészítése és a tapasztalatok feldolgozása folyamatában támogatott legyen. A két kurzus egymásra épül, a hallgató egy összesített érdemjegyet kap, teljesítményét az egyetemi oktató értékeli, de támaszkodik az iskola pedagógusainak véleményére.

A féléves együttműködés oktatói értékelése:

A vizsgaidőszakban két módon kerül sor a kurzus értékelésére oktatói szemmel:

1. *Tanári kérdőív:* a gyakorlatot támogató pedagógusoknak minden félév végén egy online kérdőívet kell kitölteniük a kurzus értékeléséhez és fejlesztéséhez kötődően (tevékenységek, hallgatók, együttműködés stb.).
2. *Workshop:* a vizsgaidőszakban szerveződik egy találkozó (személyes, és vagy online) a kurzusban résztvevő iskolák képviselői, tanárok és egyetemi oktatók részvételével, melyen megoszthatják tapasztalataikat, erősíthetik az együttműködést és ezek alapján alakíthatják a kurzus tartalmát, feladatait, követelményét.

4 A féléves munka feladatai

Egyéni szemináriumi feladat: Elemző dolgozat

A féléves munka során a szemináriumi munka része – az intézménylátogatás tapasztalataira építve – egy elemző dolgozat készítése. A dolgozatok szakirodalom felhasználásával készül, önálló elemzések, melyek lehetőséget adnak a gyakorlatok során megélt tapasztalatok szakmai elemzésére, saját reflexiók bemutatására. Az elemző munka során a hallgató az alábbi témák közül választhat egyet:

1. Az osztályfőnöki munka sajátosságai, személyiségformáló szerepe

A dolgozatban leendő tanárként kell az osztályfőnöki munka komplexitását elemző módon összegezni a szakirodalomban feltárt elmélettel és a vizsgált iskolában megismert gyakorlattal összekapcsolva. A dolgozat felépítését segíthetik az alábbi kérdések.

- Milyen tevékenységekből áll az osztályfőnöki munka? Melyek az osztályfőnök legfontosabb feladatai napjainkban? Mi alakítja ezeket a feladatokat, esetleg elvárásokat?
- Milyen osztályfőnöki tevékenységeket látott, jegyzett fel az intézménylátogatási alkalmak során? Az iskola milyen sajátosságai alakíthatják ezeket a feladatokat, tevékenységeket?
- Hogyan lehet információt szerezni a közösség sajátosságairól, szerkezetéről és változásairól?
- Milyen szocioökonómiai jellemzői vannak az osztály tanulóinak?
- Milyen módszerek segítik a közösség formálását, alakítását, fejlesztését?
- Hogyan lehet eredményesen kapcsolatot tartani a kollégákkal és a szülőkkel?
- Hasonlítsa össze, ütköztesse saját, tanulóként szerzett tapasztalatait, az intézményben megismert gyakorlattal és a szakirodalomban olvasottakkal!
- Milyen kihívásokkal találkozott a feladatokhoz kapcsolódóan?
- Hogyan látja, melyek azok a feladatok, amelyek közel állnak Önhöz, amelyekhez kapcsolódóan dilemmái vannak, és melyeket él meg kihívásként? Indokolja válaszait!

2. A pedagógusok tanuló szakmai közösségei

A dolgozatban a pedagógusok szakmai együttműködésének, tudásmegosztásának, tanulásának eltérő formáit, intézményi gyakorlatát kell a szakirodalom és az iskolai tapasztalatok alapján összegezni. A dolgozat felépítését segíthetik az alábbi kérdések.

- Milyen formái vannak a tanárok szakmai együttműködésének, tanulásának?
- Milyen lehetőségeket, tevékenységeket látott, jegyzett fel e téren az iskolalátogatások során?
- Az iskola milyen sajátosságai alakíthatják ezeket a szakmai közösségeket?
- Hogyan rendszerezné az együttműködés, a szakmai tanulás formáit (például formális, nem formális)?
- Milyen kihívásokkal találkozott az iskolai terepmunka során ehhez kapcsolódóan?

Hogyan látja, melyek azok a feladatok, amelyek közel állnak Önhöz, melyekhez kapcsolódóan dilemmái vannak, amelyeket kihívásként él meg a tanárok együttműködése, tanulása terén?

Csoportos feladat 1.: Foglalkozás tervezése és megvalósítása

A féléves munka során kiscsoportokban is zajlik a munkavégzés a szemináriumi órákon és az intézményi terepmunka során is. A félév elején az egyetemi szemináriumi órákon az oktatóknak 3-4 fős kiscsoportokat kell kialakítaniuk. Ezek a csoportok rendszeresen együtt végeznek megfigyeléseket, készítenek közös feladatokat, tervet az egyetemen és az iskolában. A csoportok kialakításának fő szempontja, hogy az iskolában a hallgatók milyen tanórán kívüli közösségfejlesztő, tanulást támogató foglalkozást fognak jobban megismerni, melynek munkájába optimális esetben be is kapcsolódnak egy-egy foglalkozás, gyakorlat, feladat kipróbálásával.

Választható területek, feladatok:

- szakkör (például valamilyen témakör részlet, érdekesség, feladat, gyakorlat megtanítása),
- diákönkormányzat (például közösségépítő játékok, vitamódszer gyakoroltatása),
- délutáni foglalkozás (például játékok tanítása, tanulás támogatása a napköziben),
- szabadidős tevékenység (például játékok tanítása, klub foglalkozás szervezése),
- iskolai program (például bekapcsolódás ünnepség, rendezvény szervezésébe, megvalósításába),
- iskolán kívüli program (például részvétel kirándulás, múzeumi foglalkozás megszervezésében).

A hallgatók érdeklődését és az adott iskola által kínált lehetőségeket összevetve, az iskolával szorosan együttműködve a csoportok eldöntik, hogy milyen típusú délutáni tevékenységet ismernek meg jobban, melyekhez kapcsolódnak. Ennek kapcsán a második látogatáskor megismerkednek segítő tanárunkkal (ha lehet, részt vesznek velük közös foglalkozáson), valamint azokkal a gyermekekkel, akiknek gyakorlatot fognak tartani. A következő alkalomra megterveznek egy 15–20 perces foglalkozást, gyakorlatot, játékot, amelyet kiscsoportban ki is próbálnak. A gyakorlatot követően megbeszélik, értékelik a feladat megvalósítását. A szemináriumi teljesítés része a foglalkozási terv elkészítése és a kipróbálás tapasztalatainak reflektív összegzése. Ezt az anyagot kell feltölteni a kurzus e-learning felületére. Abban az esetben, ha nincs mód a tervezett tevékenység iskolai kipróbálására, akkor csak a terv kerül értékelésre.

Csoportos feladat 2. – Szülő és iskola – prezentáció

A félév elején alakult 3-4 fős kiscsoport másik feladata, hogy térképezzék fel a szülők és az iskola kapcsolatrendszerét. Ez a téma többször előkerül az intézménylátogatások (beszélgetés, megfigyelés) során, de a szemináriumi órák keretei között is. Az prezentáció elkészítéséhez fontos feltárni:

- Hogyan jellemezhető az iskolát használó családok társadalmi, gazdasági, kulturális háttere? Milyen intézményi válaszok következnek ebből? Hogyan épít az iskola a szülői elvárásokra?
- Milyen eredményes kapcsolattartási formákat végeznek a gyakorlatban?
- Hol van mód a szülőknek/tanároknak egymással érdemben kommunikálni?
- Milyen jó gyakorlatok/dilemmák merülnek fel ebben a kapcsolatban?

A kisebb csoportoknak az iskola és a szülő kapcsolatáról egy prezentációt kell készíteni, melyet az utolsó egyetemi órán 10-10 percen belül lehet mutatni a hallgatótársaknak és az erre az alkalomra meghívott iskolai pedagógusoknak. A bemutató formája lehet: ppt, poszter, digitális poszter, kisfilm, powtoon stb. A bemutatóban szerepelnie kell: a téma elméleti hátterének, iskolai tapasztalatoknak, gyakorlatoknak, fejlesztési ötleteknek.

A szeminárium teljesítésének része a prezentáció, melyet az utolsó szemináriumi alkalom előtt fel kell tölteni a kurzus e-learning felületére, majd az órán a csoport és a vendégek előtt bemutatni.

AZ ISKOLA BEMUTATÁSA (JEGYZETEK)

Az iskola mint közösség: nevelés, csoportok, szakmai közösségek

- Melyek az iskola fő céljai, nevelési értékei a közösségformáláshoz kapcsolódóan?
- Milyen közösségfejlesztő tevékenységeket kínál az iskola? (Például tanórán kívüli nevelés, szakkörök, szabadiós tevékenységek, kirándulások).
- Melyek az iskolai kultúra fontos elemei (például ünnepek, tradíciók, hagyományok).
- *Milyen iskolai közösségek működnek (tanulói, tanári, szülői szinteken)?*

A közösségformáláshoz kapcsolódó értékek

Az értékek megjelenése („lenyomata”) a pedagógiai munka során

A tanulási környezet

- Milyen az iskola hangulata?
- Milyen az iskola épülete?
- Milyenek a tantermek?

SZEMÉLYES REFLEXIÓ

MEGFIGYELÉSI JEGYZETEK AZ OSZTÁLYFŐNÖKI ÓRÁRÓL	
A jegyzőkönyv készítője:	
Az iskola neve (a megfigyelés helyszíne):	
A megfigyelés időpontja:	
Osztály:	
Az osztályfőnöki óra témája:	
Az óra előtti észrevételek:	A tanulók / a csoport tevékenysége:
	A tanulók / a csoport hangulata:
A tanulási környezet (padok elrendezése, dekoráció, stb.) és a terem elrendezésének vázlatos rajza:	

ÓRAI JEGYZETEK

Idő	A tanár és a tanulók tevékenysége	Tetszett / Nem tetszett / Dilemma
15'		
30'		
45'		

AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MEGBESZÉLÉS JEGYZETEI

A megbeszélésen elhangzott:

- legfontosabb osztályfőnöki feladatok,
- felmerült témák,
- kérdések, dilemmák

SZEMÉLYES REFLEXIÓM

Írjon le egy gondolatot, amit tovább gondolt az osztályfőnöki szerephez kapcsolódóan?

MEGFIGYELÉSI JEGYZETEK A SZAKOS TANÓRÁRÓL	
A jegyzőkönyv készítője:	
Az iskola neve (a megfigyelés helyszíne):	
A megfigyelés időpontja:	
Tanóra:	
Osztály:	
Az óra előtti észrevételek:	A tanulók / a csoport tevékenysége:
	A tanulók / a csoport hangulata:
A tanulási környezet (padok elrendezése, dekoráció, stb.) és a terem elrendezésének vázlatos rajza:	

ÓRAI JEGYZETEK

Idő	A tanár és a tanulók tevékenysége
15'	
30'	
45'	

SZEMÉLYES REFLEXIÓM

1) Röviden írja le azt az órarészletet, ami nagyon tetszett a pedagógus munkájában/ tevékenységében? Miért?

2) Mivel kapcsolatban / Milyen kérdést tenne fel az órán látottakkal/ a tanár órai tevékenységéhez kötődően?

A SZAKOS ÓRAMEGFIGYELÉS ELŐKÉSZÍTÉSÉNEK ÉS MEGBESZÉLÉSÉNEK JEGYZETEI

A megbeszélésen elhangzott:

- az osztály sajátosságai, jellemzői
- legfontosabb szaktanári feladatok,
- a szakmai munkaközösség működése,
- az szaktárgy tanításának örömei, kihívásai, módszertani sajátosságok
- kérdések, dilemmák

Reflexióim

(Emeljen ki két gondolatot a beszélgetés kapcsán, melyeket tovább gondolt, fontosak voltak az Ön számára.)

MEGFIGYELÉSI JEGYZETEK A TANÓRÁN KÍVÜLI TEVÉKENYSÉGRŐL	
A jegyzőkönyv készítője:	
Az iskola neve (a megfigyelés helyszíne):	
A megfigyelés időpontja:	
Milyen tanórán kívüli tevékenységet figyel meg?	
A résztvevők sajátosságai (csoportlétszám, összetétel, életkor, érdeklődés, előzetes tudás):	
A tanórán kívüli tevékenység jellemzői:	Mi a program célja? Hogyan illeszkedik az iskola életébe?
	Egyéb sajátosságok (pl. milyen gyakran van? kiknek szól? hogyan kapcsolódik a tanulók érdeklődéséhez?)
A tanulási környezet elrendezésének sajátosságai:	

A PROGRAM/FOGLALKOZÁS TÖRTÉNESEI:

Idő	A tanár és a tanulók tevékenysége
15'	
30'	
45'	

SZEMÉLYES REFLEXIÓM

Írjon le egy gondolatot a tanórán kívüli tevékenység megfigyelésével összefüggésben, amire tanári nézőpontból építeni tud a megtervezendő kiscsoportos foglalkozás előkészítése során.

MEGFIGYELÉSI JEGYZETEK MÁ S ZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉS RŐ L ESEMÉ NYEK RŐ L	
A jegyző könyv készítő je:	
Az iskola neve (a megfigyelés helyszíne):	
A megfigyelés időpontja:	
Milyen szakmai tevékenységet figyel meg?	
A résztvevők sajátosságai (szerep, csoportlétszám, összetétel, életkor):	
A szakmai program jellemzői:	Mi a szakmai program / esemény célja? Hogyan illeszkedik az iskola életébe?
	Egyéb sajátosságok (pl. milyen gyakran van? kiknek szól? kik a résztvevői?)
A tér elrendezésének sajátosságai (hol tartják, hogyan helyezkednek el a résztvevők?):	

A SZAKMAI ESEMÉNY/PROGRAM FŐBB TÖRTÉNESEI

A résztvevők tevékenységei

Idő

Segítő kérdések:

Ki(k) vezeti(k) a programot? Miről van szó? Hogyan zajlik a megbeszélés? Mik a főbb témakörök, felmerülő kérdések?

SZEMÉLYES REFLEXIÓM

Fogalmazzon meg egy kérdést, dilemmát, írjon le egy pedagógiai helyzetet a szakmai programmal összefüggésben, amit tanári nézőpontból izgalmasnak, tovább gondolásra érdemesnek talált.

Foglalkozásterv sablon

FOGLALKOZÁSTERV	
A terv készítői:	
Időtartam:	
Pedagógiai célok:	
A foglalkozás témája/ tartalma:	
Fejlesztendő tanulói kompetenciák:	
Életkor:	
A tanulócsoport jellemzői:	

Idő	Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység	Módszerek/gyakorlatok	Eszközök	Megjegyzések

Kérjük, hogy amennyiben volt lehetőségük megvalósítani foglalkozástervüket, reflektáljon annak történéseire!

Alább olvashat néhány segítő szempontot, kérdést, melyek orientálják gondolkodását. Kérjük, hogy a kérdéseket az Ön gondolkodását segítő szempontokként kezelje! A feladat és cél nem a kérdések mechanikus megválaszolása, hanem összefüggő reflektív szöveg alkotása.

- Milyen előzetes érzésekkel vágott neki a foglalkozásnak?
- Hogyan érezte magát a foglalkozás során?
- Volt-e esetleg olyan történés, ami váratlan volt az Ön számára?
- Hogyan látta a tanulók csoportját, tevékenységét?
- Vajon mennyire érezték jól magukat a diákok?
- Felfigyelt-e esetleg valamire a csoport működésében?
- Sikerült-e elérni a kitűzött célokat?
- Hogyan tudtak együttműködni csoporttársaival a tervezés és a megvalósítás során?

Történt-e a foglalkozáson olyan:

- ami elgondolkodtatta?
- ami a tanári feladatok vonatkozásában újszerű volt Önnek?
- amit sikerként élt meg?

amit kudarcként élt meg? Mit csinálna másképpen?